

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. P. S.**, bývajúceho v B., proti odporkyni **I. S.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. H. B., advokátkou v B., **o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva,** vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 51 C 91/2007, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. februára 2012, sp.zn. 3 Co 22/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporkyne **o d m i e t a.**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom (v poradí druhým) z 5. októbra 2011, č.k. 51 C 91/2007-310 v spojení s opravným uznesením z 10. mája 2012, č.k. 51 C 91/2007-349 určil, že z vecí, ktoré mali účastníci konania v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov pripadá do výlučného vlastníctva navrhovateľa dvojizbový byt č. 4 s príslušenstvom, nachádzajúci sa na prvom poschodí bytového domu na K., vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach a spoluvlastníckeho podielu k pozemku vo veľkosti 5714/364439 zapísaný na LV č. X., kat. územie R., obec Bratislava, MČ R., okres Bratislava II vydaný Správou katastra pre Hlavné mesto SR Bratislavu v hodnote 82 984,80 € a peňažné prostriedky na flexiúčte č. X. vedenom vo VÚB, a.s. vo výške 1 742,59 €, teda veci v celkovej hodnote 84 727,39 € a do výlučného vlastníctva odporkyne pripadá povinnosť uhradiť záväzok predstavujúci záporný zostatok na bežnom účte č. X. vedenom v Tatra banke, a.s. vo výške mínus 504,50 € a na flexiúčte č. X. vedenom vo VÚB, a.s. vo výške mínus 6,33 €, teda záväzok spolu vo výške 510,83 €. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyni na vyrovnanie jej

podielu sumu vo výške 42 108,28 € do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a štátu súdny poplatok vo výške 1 263 € na účet Okresného súdu Bratislava II do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že do bezpodielového spoluvlastníctva patrí v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka len predmetný byt, ohľadom vyporiadania ktorého rozhodol v zmysle § 149 ods. 1, 3 a § 150 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľovi uložil povinnosť vyplatiť odporkyni sumu 41 192,40 € predstavujúcu vyrovnací podiel odporkyne za predmetný byt a sumu 615,88 € predstavujúcu zostatok na jeho bežnom účte ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, zníženú o záporný zostatok na účtoch odporkyne ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporkyne rozsudkom (v poradí druhým) z 23. februára 2012, sp.zn. 3 Co 22/2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa dospel k správneému záveru, že na kúpu bytu na M. ulici a jeho zariadenia navrhovateľ nepoužil finančné prostriedky, ktoré by patrili do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania; postupoval pritom v súlade so záverom odvolacieho súdu vyjadrenom v uznesení z 28. februára 2011 č.k. 3 Co 100/2010-256. Odvolací súd zdôraznil skutočnosť, že odporkyňa na tvrdenia ohľadom peňažných prostriedkov, nadobudnutých navrhovateľom bez jej vedomia za trvania manželstva a použitých na kúpu a zariadenia bytu na M. ulici, neoznačila žiadne dôkazy. Mal za to, že prvostupňový súd taktiež dostatočne odôvodnil skutočnosti súvisiace so životnými poisteniami detí a tvrdeným životným poistením odporkyne. Odvolací súd opätovne (ako v uznesení z 28. februára 2011 č.k. 3 Co 100/2010-256) uviedol, že súd pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva nie je viazaný návrhom ani pokiaľ ide o rozsah spoluvlastníctva a ani pokiaľ ide o spôsob jeho vyporiadania. Zásady, z ktorých súd vychádza pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, vyplývajú z ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka. Pre určenie, ktoré veci z bezpodielového spoluvlastníctva pripadnú do výlučného vlastníctva jedného z účastníkov, nie sú síce stanovené osobitné kritériá či požiadavky, ale vo všeobecnosti možno konštatovať potrebu zachovania účelnosti ďalšieho využitia veci, potrebu riešenia otázky bývania, a to aj spoločných detí účastníkov. Odvolací súd mal za to,

že súd prvého stupňa dôsledne postupoval v zmysle uvedeného, keď na základe vykonaného dokazovania byť prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa, pričom svoje rozhodnutie v tejto časti podrobne odôvodnil. K námietke odňatia možnosti konať pred súdom uviedol, že samotná odporkyňa potvrdila skutočnosť, že neúčast' na pojednávaní 5. októbra 2011 neospravedlnila a nepožiadala o odročenie pojednávania; neúčast' neospravedlnila ani neskôr. Tvrdenie o náhlom zhoršení zdravotného stavu znemožňujúcim akékoľvek ospravedlnenie neúčasti v období od 5. októbra 2011 do 11. novembra 2011 odporkyňa ničím nepreukázala. Postupom súdu prvého stupňa, ktorý vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti odporkyne, preto nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa, ktorá navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označila porušenie ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ O.s.p., § 156 ods. 3 O.s.p. a § 157 ods. 2 O.s.p. Namietala, že rozsudkom odvolacieho súdu sa len deklarovala správnosť dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa a výlučne v konštatlačnej rovine boli potvrdené závery súdu prvého stupňa o vykonaných dôkazoch bez toho, aby sa odvolací súd sám vysporiadal s tvrdeniami odporkyne uvedenými v odvolaní. Taktiež namietala, že rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci ako inej vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V dôvodoch dovolania rozoberala skutkový a právny stav veci.

Navrhovateľ navrhol dovolanie odporkyne v plnom rozsahu zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a odporkyňa neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

K odňatiu možnosti odporkyne pred súdom konať malo podľa jej názoru dôjsť porušením ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ O.s.p., § 156 ods. 3 O.s.p. a § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (účinného od 1. januára 2012) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, a c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (účinného od 1. januára 2012) v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že na prejednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej musí predseda senátu nariadiť pojednávanie okrem iného aj vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné dva v zákone vymenované prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v posudzovanej veci odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie za správne. Nepovažoval preto za potrebné súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie zopakovať alebo dokazovanie doplniť, o čom rozhodnúť je v jeho plnej kompetencii. Odvolací súd teda v danom prípade nepostupoval v rozpore so zákonom, keď na prejednanie odvolania nenariadil odvolacie pojednávanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k právnomu záveru, že tým, že odvolací súd vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie v zmysle ustanovenia § 214 ods. 1, 2 O.s.p., nebola odporkyni odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa odporkyni znemožnila realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V zmysle § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Aj tento procesný postup bol v danom prípade zachovaný – účastníci konania boli o čase a mieste verejného vyhlásenia rozhodnutia upovedomení spôsobom zodpovedajúcim § 156 ods. 3 O.s.p. (viď „oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia ústneho

pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.“ založené v spise na čl. 329).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho rozporu s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené

rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Odvolačí súd v odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal s námietkami a tvrdeniami odporkyne uvedenými v odvolaní. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odporkyne.

Pokiaľ ide o námietku odporkyne spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či správnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd,

ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Odporkyňa v dovolaní namieta, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľkou tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Odporkyňa ako dovolací dôvod ďalej uvádza, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, ňou uvádzané skutočnosti by mali

za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová